

PRESSEMEDDELELSE

Ny særudstilling viser forsvundne skatte fra Gammel Estrup

For næsten 100 år siden forsvandt en række kunstværker og kostbare historiske genstande fra herregården Gammel Estrup som følge af *Lensafløsningsloven af 1919*. I alle disse år har kunstsakkerne været borte fra herregården, men efter en omfattende skattejagt er det nu lykkedes at opspore dem og bringe nogle af dem tilbage til Gammel Estrup. Her kan de opleves fra den 12. oktober i særudstillingen *Jagten på den forsvundne skat*.

I anledning af 100-året for vedtagelsen af *Lensafløsningsloven*, åbner Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum særudstillingen *Jagten på den forsvundne skat*, der fortæller historien om dengang grevskaber, baronier og stamhuse ved lov blev gjort til "fri ejendom" og om de konsekvenser, loven fik for Gammel Estrup og en række andre danske herregårde.

Loven afskaffede baronier, grevskaber og stamhuse som f.eks. Gammel Estrup. Med loven kunne jord, som tidligere var båndlagt, sælges, og en tredjedel af jorden skulle afgives til statshusmandsbrug mod en erstatning. Desuden skulle godsejerne betale en engangsafgift på 20-25% af godsets værdi til staten.

"En særlig del af loven handlede om herregårdenes samlinger af kunstværker, kostbart porcelæn, sølv, indbo, mv., som familierne havde samlet gennem århundreder, og som var bundet til herregården. I følge loven var dele af disse samlinger af "national betydning" og som sådan en del af landets fælles kulturarv. De skulle derfor ikke uden videre kunne sælges til udlandet, ligesom offentligheden skulle have adgang til dem. Det er disse genstande, der danner udgangspunkt for særudstillingen Jagten på den forsvundne skat," forklarer museumsinspektør Marie Aaberg Andersen.

Lensafløsningsloven fik selvsagt stor betydning for de implicerede herregårde, og en del af dem, heriblandt Gammel Estrup, klarede ikke følgerne af loven. I

GAMMEL ESTRUP
DANMARKS HERREGÅRDSMUSEUM
THE DANISH MANOR & ESTATE MUSEUM

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
post@gammelestrup.dk
www.gammelestrup.dk

Protector:
Hans Kongelige Højhed
Prins Joachim

1926 måtte ejerfamilien Scheel på Gammel Estrup opgive at føre herregården videre og sælge stedet efter næsten 600 år i familiens eje. Da bygningerne, jorden og skoven blev solgt, blev hovedbygningen fuldstændig tømt for indbo, og den store samling af kostbart indbo blev spredt for alle vinde.

”Vi har siden museet blev oprettet i 1930 forsøgt at få de oprindelige kunstværker og møbler tilbage til Gammel Estrup, så jeg er naturligvis meget glad for, at det nu er lykkedes os at samle et helt lille skatkammer med en del af disse enestående genstande,” siger Marie Aaberg Andersen.

De fornemme genstande i særudstillingen er udlånt fra Nationalmuseet, Designmuseum Danmark og Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg, hvor de kom hen efter lensafløsningen på Gammel Estrup. Særudstillingen *Jagten på den forsvundne skat* kan opleves fra 12. oktober 2019 til 13. april 2020.

For yderligere information kontakt museumsinspektør Marie Aaberg Andersen på T 8648 3001 eller ma@gammelestrup.dk.

Pressen er velkommen til udstillingsåbning og åbent hus på Gammel Estrup den 11. oktober kl. 15.

Christen Scheel (1853-1926) blev den sidste greve på Gammel Estrup. Efter han døde, blev Gammel Estrup, som følge af den såkaldte lensafløsning solgt efter at have været i slægtens eje gennem 600 år. Her ses den sidste greve med sin hustru og to døtre. Foto: Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum.

*Dette fornemme 1700-talsporcelæn, var noget af det, som blev solgt fra Gammel Estrup i forbindelse med Lensafløsningen. Porcelænet, som stammer fra Meissen i Tyskland, kom til Kunstindustrimuseet (i dag Designmuseum Danmark), hvor det har været lige siden. Fra 12. oktober og frem til påske 2020, kan det opleves i udstillingen *Jagten på den forsvundne skat* på Gammel Estrup. Foto: Pernille Klemp.*

Fakta om Gammel Estrup

- Efter mere end 600 år i samme families eje blev herregården i 1926 solgt, og Gammel Estrup - Jyllands Herregårdsmuseum blev oprettet i Gammel Estrups hovedbygning i 1930. Museet hedder i dag Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og er en selvejende institution.
- Gammel Estrup er et statsanerkendt specialmuseum og beskæftiger sig i det daglige med de danske herregårde, og alt hvad dertil hører af indretningskultur, malerkunst, møbler, herskab og tjenestefolk, iskældre, alléer, skove, marker og kulturlandskab mm.
- Gammel Estrup er hjemsted for Dansk Center for Herregårdsforskning, som drives i et samarbejde mellem Gammel Estrup, Aarhus Universitet, Nationalmuseet og Arkitektskolen Aarhus.
- Museets største formidlingssatsninger er 1700-talsfestivalen i juni måned og juleaktiviteter i forbindelse med udstillingen *Jul for herskab og tjenestefolk*. Desuden har museet en aktiv kulturtjeneste for børn og unge.
- Museet har i gennemsnit 100.000 besøgende om året. Der er åbent året rundt bortset fra helligdagene i julen, januar måned samt mandage i vinterperioden. Museet har billetsamarbejde med nabomuseet Det Grønne Museum.
- Personalet består i det daglige af omkring 15 personer – heraf 9 fastansat. Museumsdirektør Britta Andersen har ansvaret for den daglige ledelse.
- Gammel Estrups Netværk blev stiftet i 2006 og har 120-130 aktive medlemmer, der yder en frivillig indsats i forbindelse med museets mange, årlige formidlingsaktiviteter.
- For mere information tjek www.gammelestrup.dk, www.facebook.com/gammelestrup, www.instagram.dk/gammelestrup eller kontakt museet på T 8648 3001 eller post@gammelestrup.dk.